

Městská knihovna v Praze děkuje za spolupráci a podporu:
ADC Blackfire Entertainment, Adjust Art PRO, Albatros nakladatelství,
Botanická zahrada hl. města Prahy, British Council, Cambridge University Press, Česká centra, Česká rada dětí a mládeže, ČSOB, Dismanův rozhlasový dětský soubor, Dopravní podnik hl. m. Prahy, Fragment, LSE Integration, Městské části Praha 1, Praha 5, Praha 6, Praha 10, Praha 11, Praha 15 a Praha 16, Multikulturní centrum Praha, Music Art Prague, Nadace VIA, nakladatelé a vydavatelé, Oslavy Prahy, Památník Karla Čapka, Pevnost, PK Trend, prof. Gianluca La Villa, repixgroup s. r. o., Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, Spektra, Společnost bratří Čapků, Společnost poezie, Straky na vrbě, Svět knihy, Taktika Muzika, 3M, Velvyslanectví Dánského království, základní a střední školy

Městská knihovna v Praze je členem:
Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR, Sdružení knihoven ČR, International Federation of Library Associations and Institutions – Metropolitan Libraries Section, IAML, SIBMAS

Zahraniční partneři Městské knihovny v Praze:
Mariborská knihovna (Slovinsko), Městská knihovna Helsinky (Finsko), Ústřední univerzální naučná knihovna N. A. Někrasova v Moskvě (Rusko), Queens Library (New York, USA)

Účast v mezinárodních projektech:
Windows of Shanghai
Libraries for All
Animaliter

 Městská knihovna v Praze

Výroční zpráva Městské knihovny v Praze za rok 2009
Text: Lenka Hanzlíková, Jan Vávra, Kateřina Bajo-Stehlíková
Grafická úprava: Petra Hájková
©**Městská knihovna v Praze, 2010**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1
www.mlp.cz, knihovna@mlp.cz
Vydání první, ISBN 978-80-85041-03-3

POBOČKA DEJVICE V NÁRODNÍ TECHNICKÉ KNIHOVNĚ

Občas se mě někdo – trochu s rozpaky – zeptá:
„A co budete dělat potom?“
„Po čem?“, dívím se.
„No... až budou knihovny zbytečné.“
„A proč by měly být zbytečné?“
„No... lidi přeci přestávají číst.“
„Jejda, a kde jste to sebral?“
„No... přečetl jsem si to.“

Skutečně, čas od času se někde vynoří mediální bublina, ze které má nezasvěcený pocit, že čtenáři, knihy a knihovny to mají spočtené. Srovnáme si ale situaci dnes a před deseti lety: knižních titulů vychází více, čtení knih v celostátním průměru věnujeme zhruba stejně času jako před deseti lety (dokonce o trošičku více) a Městskou knihovnu v Praze navštívilo více čtenářů a odnesli si více knížek. A nic nenasvědčuje tomu, že by se to v blízké budoucnosti mělo změnit – v průzkumu, který jsme udělali mezi dospělými čtenáři, jich přes devadesát procent odpovědělo, že do budoucna budou knihovnu využívat stejně nebo více než dosud.

Jistě, k proměnám dochází. Dokonce tak zásadním, že by se daly označit jako konec jedné knihovnické epochy. A zároveň je to začátek epochy nové, která bude nesmírně zajímavá a vzrušující. Nezadržitelný nástup elektronických knih, kterého jsme svědky, neznamená zánik knih papírových. Znamená otevření nového a dosud špatně zmapovaného prostoru, ve kterém knihovny budou poskytovat své služby a hledat novou cestu, jak naplnit své stále platné poslání. Dál budeme čtenářům průvodcem ve světě informací, literatury a – proč se k tomu nepřihlásit – kultury a vzdělání v tom nejširším významu. Dál budeme na straně čtenářů, mohou si být jisti, že pokud jim něco doporučujeme, děláme to, protože jsme přesvědčeni o kvalitě.

Městská knihovna v Praze se rozhodla nečekat na to, jak se věci vyvinou, a elektronikou knihovnu jsme začali budovat už teď. Že to byl krok správným směrem, dokazuje i získané prestižní ocenění Ministerstva kultury ČR Knihovna roku. Mám z toho radost o to větší, že tento projekt vznikl jako téměř spontánní aktivita řady mých kolegů. Díky!

Mé díky patří i všem ostatním kolegům, kteří půjčovali knížky, připravovali koncerty či besedy, vyrovnávali se sníženým rozpočtem, zvládali mimořádné úkoly. Díky, díky!

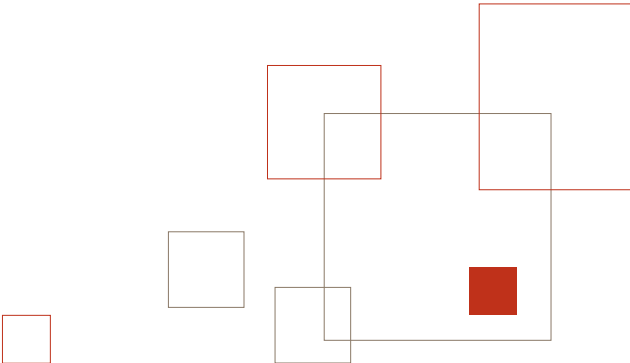
Mé poděkování patří i veřejným institucím a jejich pracovníkům, kteří nám vycházeli vstříc, a dalším podporovatelům, partnerům a spolupracovníkům.

Ale díky patří i našim čtenářům. Více než polovina oslovených v průzkumu odpověděla, že knihovna je pro ně nejdůležitější kulturní institucí města. To je pochvala, které se budeme snažit dostát.

RNDr. Tomáš Řehák
ředitel

 Městská
knihovna
v Praze

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2009

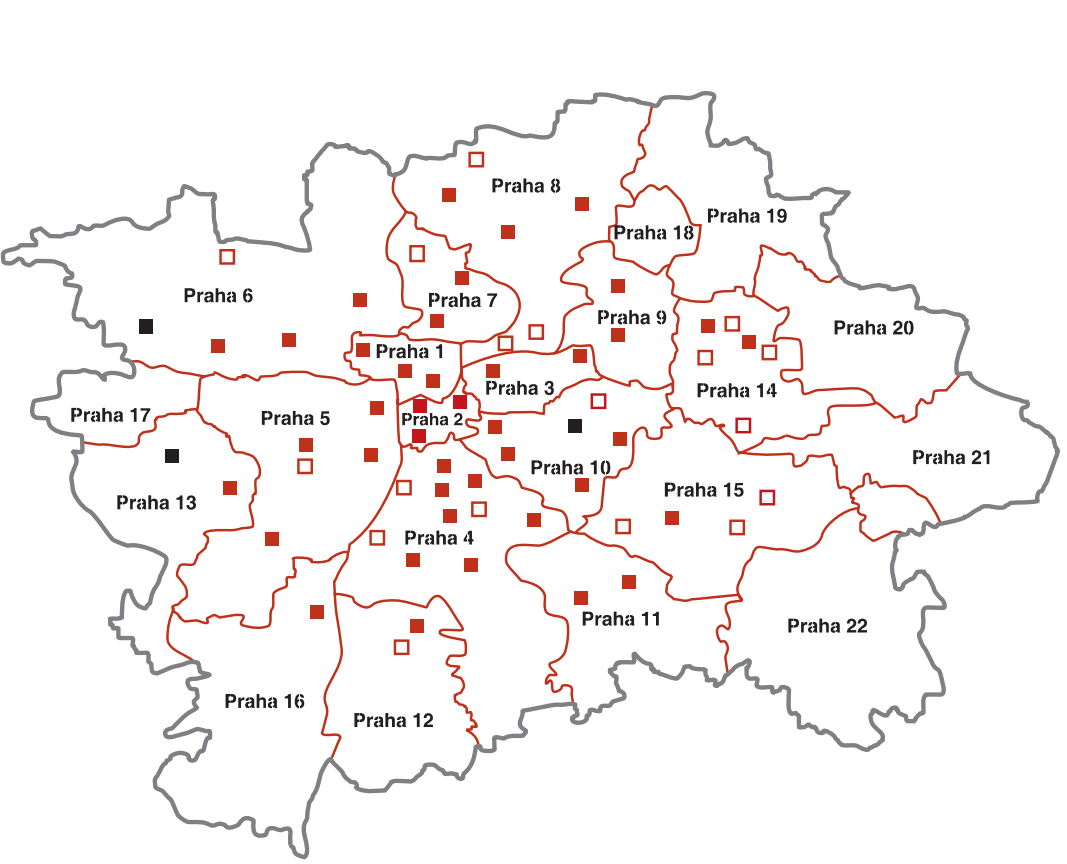

Aktivity roku 2009

LEDEN	Dějiny udatného českého národa a pár bezvýznamných světových událostí / Drogy a mládež / Aerofilms uvádí
ÚNOR	Pohádky z ovčí kapsičky / Vzpomínka na Františka Nepila / Třetí věk – třetí svět / Duhové pohádky Daniely Fischerové / Praha 4 v běhu času / Projekt 100 / Mene Tekel
BŘEZEN	Knihovna4u – otevření nové virtuální pobočky / Rok kohouta Terezy Boučkové / Čtvero ročních dob / One World / Rebelující dámy české hudby: Eva Pilarová / Clemens Kuby: Na cestě do sousední dimenze
DUBEN	Zas jedna automatizovaná – pobočka Zahradní Město / Okamžiky architektury / Šílené století Ivana Klímy / Noc s Andersenem / Animaliter: Když zvířata umí mluvit / Podzemní Praha Václava Cílka / Vítání jara
KVĚTEN	Bibliobus plný Čapka na Světě knihy / Karel Čapek on-line / Free wifi pro čtenáře na všech pobočkách / JFKcon / Nový MediaWiki intranet MKP aneb Všichni diskutujeme o všem / Knihovny pro všechny
ČERVEN	Bibliobus na Bambiriádě / Pražská muzejní noc: Vidět a zachytit Prahu / Praha v knihovně on-line / Jak prvňáčci rostou s knihou / Už jsem čtenář / Festival spisovatelů Praha / MKP je na Facebooku
ČERVENEC-SRPEN	Království bratrů Pavlových / Procházka pražskou zoologickou a botanickou zahradou / Festival ProART 2009
ZÁŘÍ	09/09/09 otevření pobočky Dejvice v novostavbě Národní technické knihovny / CONiáš09: Praha pod Prahou / Dny Prahy 11 / Korejský film v Praze / Ozvěny 6. ročníku Fresh Film Festu
ŘÍJEN	MKP získala ocenění Knihovna roku 2009 / Soutěž ve čtení a psaní Braillova písma / 10 let pobočky Michle / Jan Saudek: fotograf / Božena Němcová on-line / Pražská sezóna Divadla Drak
LISTOPAD	Dny poezie / Pomáháme vám číst / Cesty Pavly Jazairiové / Sherlock Holmes on-line / Lenka Dusilová Trio / Piš, Kafka, piš! / Zimohraní
PROSINEC	Půjčte si kdekoliv, vracejte, kde se vám to hodí / Pohádky on-line / Divadlo Marky Míkové: Kvak a Žbluňk / Diví muži na zemi i mimo ni: Jan Budař a Eliščin band / Mezinárodní festival outdoorových filmů

SÍŤ POBOČEK MKP

45 čtverečků na mapě Prahy znamená:

- 40 kamenných poboček otevřených pro čtenáře
- 3 pobočky, které jsou z důvodu rekonstrukce mimo provoz (Ruská, Dědina, které dočasně nahradila stanice bibliobusu, Stodůlky)
- 20 stanic obsluhovaných 3 bibliobusy www.mlp.cz/knihovny

ČÍSLA MKP V ROCE 2009

2 333 963	knih, map, CD, DVD, obrazů, not, kazet a elektronických dokumentů má MKP ve fondu
127 582	dokumentů do fondu MKP přibýlo
19,9	milionu Kč MKP vynaložila na nákup nových dokumentů
11	informačních databází je dostupných na www.mlp.cz/database
100	knih je umístěno ke stažení v e-knihovně umístěné na www.e-knihovna.cz
4 666 698	knih, časopisů, CD, DVD, map, obrazů... si čtenáři půjčili domů
19 526	knih a dalších dokumentů se půjčilo v jednom dni...
1 934	...v jedné provozní hodině
571 856	knih se půjčilo pro prezenční studium
6 784 858	celkový počet všech uskutečněných výpůjček (výpůjčky čtenářů domů, prodloužení těchto výpůjček, registrované výpůjčky do prostor knihovny, výpůjčky poskytnuté regionálním knihovnám zřízovaným městskými částmi hl. m. Prahy) - v tomto počtu nejsou zahrnuty neregistrované výpůjčky z volného výběru (tj. počty knih, novin a časopisů, které si čtenáři i neregistrovaní návštěvníci četli v prostorách knihovny)
167 520	lidí mělo platný čtenářský průkaz a využilo alespoň jednu služby knihovny
36 759	lidí mělo platný čtenářský průkaz, ale žádnou ze služeb knihovny nevyužilo
2 195 707	lidí přišlo do některé z poboček MKP za knihovnickými a informačními službami
3 471 422	virtuálních návštěvníků využilo některou z on-line služeb na internetu (např. hledali tituly v online katalogu, prodloužili si výpůjčky, zadali rezervaci, využili některou z databází)
5 020	kulturních a vzdělávacích akcí se uskutečnilo v sálech a na pobočkách
133 948	lidí tyto akce navštívilo
455	je v MKP systemizovaných pracovních úvazků; celkem má 522 zaměstnanců
181	vzdělávacích akcí bylo uspořádáno pro zaměstnance MKP a pracovníky dalších knihoven z regionu Praha
39	pražských veřejných knihoven obsluhuje MKP v rámci regionálních funkcí (38 místních knihoven a Knihovna Cesty domů)

MKP ON-LINE

E-knihovna: on-line čtení pro zábavu i ke studiu

E-knihovna Městské knihovny v Praze je přístupná na adrese www.e-knihovna.cz a v současné době obsahuje kolem 1 200 titulů, které se dají on-line číst nebo ze stránek stahovat. Knihy nabízíme v několika formátech vhodných jak pro čtení na monitoru počítače, tak v e-čtečkách nebo „chytrých“ mobilech. E-knihovna měla v roce 2009 tyto části:

Praha v knihovně nabízí více než 1 000 digitalizovaných titulů o Praze z fondu pragensijní literatury a vznikla v rámci projektu HISPRA, který byl podpořen Finančním mechanismem Evropského hospodářského prostoru & Norským finančním mechanismem.

Karel Čapek on-line nabízí ke stažení kompletní dílo Karla Čapka, včetně děl, která napsal společně se svým bratrem Josefem. Na projektu spolupracovali: Ústav Českého národního korpusu FF UK, Společnost bratří Čapků a Památník Karla Čapka ve Strži. Projekt získal ocenění Knihovna roku 2009 v kategorii Významný počín v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb, které přiděluje Ministerstvo kultury ČR.

Božena Němcová on-line nabízí ke stažení prozaické, básnické i překladatelské dílo Boženy Němcové, včetně souboru slovenských pohádek a pověstí, národopisných obrazů a také korespondenci z let 1844-1861. Perličkou je exilové vydání Babičky od '68 Publishers s ilustracemi Jana Brychty a galerie Babiček. Projekt vznikl za spolupráce www.digibooks.cz a Muzea Boženy Němcové v České Skalici.

Sherlock Holmes on-line nabízí ke stažení kompletní sadu případů geniálního detektiva Sherlocka Holmese z pera A. C. Doyle a kvalitních českých překladech. Na stránce nechybí ani komiksové zpracování, které vycházelo v 80. letech na pokračování v časopisu Čtyřlístek. Projekt vznikl za podpory www.digibooks.cz, České společnosti Sherlocka Holmese a díky laskavému pochopení držitelék autorských práv na české překlady PhDr. Evy Kondrysové, Zory Wolfové, Mgr. Evy Zábranové, Mgr. Evy Báťové a autorů komiksového zpracování Rudolfa Čechury a Marcela Steckera.

Pohádky on-line nabízí čtenářům výběr tradičních českých pohádek v podání Boženy Němcové a Jaroslava Seiferta.

Oborové databáze

Kromě e-knihovny mají čtenáři knihovny s platným čtenářským průkazem možnost prohledávat i další zdroje informací on-line. Například encyklopedii COTOJE nebo oborové databáze Oxford Art Online, Film Indexes International, Oxford Music online, Proquest Central...

Úplný přehled dostupných databází je na www.mlp.cz/database

On-line komunikace se čtenáři

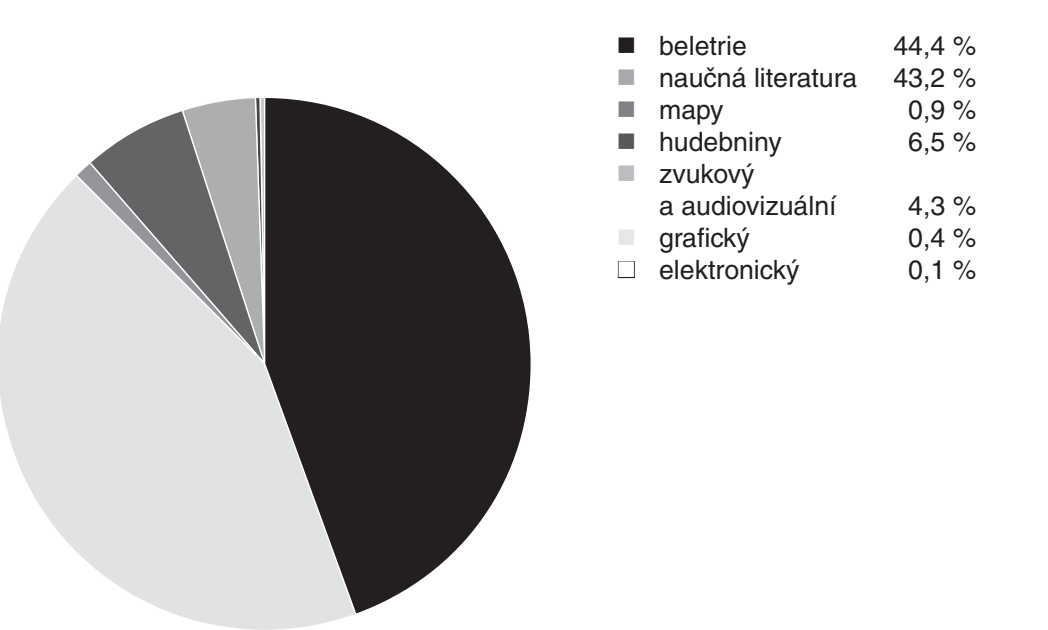
K4U = Knihovna4u = Knihovna pro tebe

Virtuální pobočku je možné navštěvovat od března na adrese www.k4u.cz. Web využívá prvky 2.0 a umožňuje tak uživatelům diskutovat o knihách, filmech, hudbě nebo různých společenských tématech. Nechybí ani možnost vytvářet si vlastní seznamy oblíbených knih, psát elektronický čtenářský deník nebo pokládat zálučné dotazy přítomným knihovníkům.

www.facebook.com/knihovna

Stránku na sociální síti Facebook zřídila knihovna v červnu. Na tlačítko „to se mi líbí“ kliklo do konce roku přes 2 000 lidí.

STRUKTURA KNIHOVNÍHO FONDU MKP K 31. 12. 2009

HOSPODAŘENÍ MKP V ROCE 2009

Městská knihovna v Praze je příspěvkovou organizací Hlavního města Prahy. Na rok 2009 schválil zřizovatel MKP neinvestiční příspěvek ve výši 215 000 tis. Kč, který byl k 31. 1. 2009 upraven na 223 251, 4 tis. Kč. Dalšími zdroji financování činnosti Městské knihovny v Praze jsou účelové dotace z rozpočtu Hl. m. Prahy (HISPRA, Opencard, nákup knihovního fondu, dotace na provoz pobočky Hradčany), finanční mechanismy EHP a Norska (HISPRA: Záchrana historických pragensijních a dalších vzácných dokumentů z fondu Městské knihovny v Praze), státní rozpočet – grantové projekty v rámci programů VISK 2 (Zvyšování kvalifikace knihovníků a informačních pracovníků) a Knihovna 21. století (ochrana vzácných tisků), příspěvky městských částí hl. m. Prahy (Praha 1 – provoz pobočky Hradčany, Praha 5 – provoz pobočky Ostrovského, Praha 6 – provoz pobočky Dejvice, Praha 16 – příspěvek na nákup nových knih do pobočky Velká Chuchle) a dále pak dary a grantové programy nadací a soukromých společností.

Náklady Městské knihovny v Praze byly v roce 2009 kryty těmito zdroji:

Neinvestiční příspěvek MHMP	88,55 %
Neinvestiční příspěvek MČ HMP	0,44 %
Státní dotace	0,05 %
Dotace EU	0,80 %
Vlastní zdroje (tržby, dary, fondy)	11,16 %

Hlavní činnost

Tržby:	
z knihovnické činnosti	21 085 tis. Kč
z ostatní činnosti – vlastní akce	1 899 tis. Kč
ostatní výnosy	5 221 tis. Kč
Celkem:	28 205 tis. Kč

Náklady:	
spotřebované nákupy	40 751,7 tis. Kč
služby	44 070,6 tis. Kč
osobní náklady	156 902,5 tis. Kč
daně a poplatky	232,3 tis. Kč
ostatní náklady	1 270,3 tis. Kč
odpisy	9 614,3 tis. Kč
Celkem:	252 841,7 tis. Kč

Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje na rok 2009 byly schváleny ve výši 57 750 tis. Kč, v průběhu roku upraveny na 18 504,8 tis. Kč. Prostředky byly, nebo teprve v roce 2010 budou, použity na akce Rekonstrukce a automatizace knihovny Ruská a Digitalizace knihovního fondu v rámci projektu HISPRA. V roce 2009 byly zcela vyčerpány investiční prostředky ponechané z roku 2008 a to na akce: Rekonstrukce a modernizace knihovny Ruská, Otevření pobočky Dejvice v budově NTK a Rekonstrukce a modernizace sítě poboček MKP.

Investiční fond

Se souhlasem zřizovatele byl pořízen z investičního fondu majetek ve výši 8 538 tis. Kč.	
Název akce:	Výdaj:
Začlenění pobočky Dejvice do budovy NTK	1 685 tis. Kč
Revitalizace sálů ÚK MKP	497,7 tis. Kč
Kompaktní regály a posuvné rošty pro Opatov	819,6 tis. Kč
Klimatizační jednotka pro odd. vzácných tisků	54 tis. Kč
Skartovací stroj pro ředitelství	52,5 tis. Kč
Nákup výpočetní techniky	1 750 tis. Kč
Nákup nového software	2 351,9 tis. Kč
Rozšíření ekonom. SW a web MKP	1 278,9 tis. Kč
Nákup sedací soupravy do ÚK	48,4 tis. Kč

Doplňková činnost

(pronájem nebytových prostor)	
Výnosy	1 805 tis. Kč
Náklady	1 312 tis. Kč
Hospodářský výsledek před zdaněním	493 tis. Kč

KDO SE PTÁ, TEN SE DOZVÍ

Městská knihovna v Praze se v roce **2009** rozhodla zjistit, jaké služby očekávají její čtenáři, a to jak ti aktivní, tak i ti, kteří již delší dobu žádnou ze služeb nevyužili.

Velmi zajímavé výsledky přinesl zejména průzkum mezi aktivními čtenáři. Dotazování probíhalo na webu pomocí dotazníků. Osloveno bylo celkem **9 000** náhodně vybraných čtenářů z databáze knihovny a **5 666** dotazník vyplnilo – návratnost tedy činila vysokých **63 %**.

Celkem **92 %** respondentů je se službami knihovny spokojeno. Dobrou zprávou je pro nás také to, že knihovna je subjektivně pro většinu z nich nejdůležitější kulturní instituce zřizovaná Hlavním městem Prahou. Přesto však z odpovědí vzešla témata, kterým by měla knihovna při svých úvahách o rozvoji služeb věnovat pozornost. Žebříček sestavený z deseti nejžádanějších služeb vypadá takto:

- emailový informační zpravodaj (83,72 % dotázaných)
- možnost vracet libovolné knihy na jakékoli pobočce (65,88 % dotázaných)
- více knižních novinek (57,83 % dotázaných)
- otevřeno v pondělí (55,32 % dotázaných)
- více výtisků od žádaných titulů (55,1 % dotázaných)
- převoz knih na přání čtenáře v rámci sítě MKP (52,73 % dotázaných)
- SMS servis – např. zasílání různých upozornění (44,52 % dotázaných)
- otevřeno v sobotu a v neděli (41,95 % dotázaných)
- nabídka e-knih na internetu (41,73 % dotázaných)
- širší nabídka studijní literatury (41,58 % dotázaných).

Podrobný komentář k „**top ten**“ a odpovědi na otázky, které knihovně v průzkumu čtenáři položili, jsme umístili na www.mlp.cz/vyzkumy.

A co nám čtenáři vzkázali?

„Chci odpovědět pozitivně – služeb knihovny i jejich pracovníků si velmi vážím, vidím, jak se služby rok od roku zlepšují, líbí se mi, že mají knihovny i pestrý kulturní program, že se řada akcí připravuje i pro děti, ráda chodím na vzdělávací akce do Ústřední knihovny, žádný z koncertů, ani žádná z besed s osobnostmi mne ještě nezklamala. Pracuji jako učitelka, ceny akcí jsou dostupné pro mou peněženku, chci vám všem poděkovat. Můžete být hrdí na svou práci i na to, co děláte pro veřejnost. Jsem přesvědčena o tom, že investice do vás jsou jedny z nejlépe vynaložených a že se státu v dobrém vrátí!!! Z posledních nabídek knihovny mne nadchlo Čapkovo souborné dílo on line i s obrázky Dášenky a s citacemi – opět vám děkuji za snadnou dostupnost a vkusnost stránek MKP.“

„Ještě poslední připomínku ohledně systému Koniáš, připadá mi poněkud nepřehledný a neintuitivní, myslím, že třeba pro starší lidi je práce s ním problém.“

„Se službami a ochotou knihovníků jsem velmi spokojena, vždy mi ochotně pomohli a poradili. Jen vyhledávací počítače jsou trochu nepružné, opotřebované a tím se tvoří u nich fronty, takže vyhledávání a objednávání přes ně bývá méně příjemné. Chybí mi některé informace o obsahu CD – např. seznam písní.“

„Kéž by i v ostatních sférách veřejného života pracovali převážně tak příjemní lidé jako v knihovnách...“

CHYSTÁ SE V ROCE 2010

Plán rozvoje Městské knihovny v Praze v roce 2010 obsahuje několik (až desítek) úkolů, které mají za cíl výrazně posílit kvalitu nabízených služeb. Těmi nejdůležitějšími jsou:

- spustit novou podobu oficiální webové stránky MKP www.mlp.cz; proměnou projde jak obsahové uspořádání, tak i grafika, ale v neposlední řadě také vyhledávání, které přinese mnohem větší uživatelský komfort díky technologii enterprise search,
- sjednotit podobu vyhledávání v on-line katalogu a na čtenářských počítačích s katalogem v knihovnách,
- pokračovat v rozvoji služeb, které přibližují knihy ke čtenářům – například služba vracení všude jako trvalá součást nabídky nebo zcela nové služby mini pojízdné knihovny,
- otevřít dvě nově vybavené pobočky – Ruská (zrekonstruovaný Dům čtení ve Strašnicích) a Hostivař (přestěhování do nových prostor v ulici Golfová),
- vydat novelu Knihovního řádu, která mimo jiné upraví a uvolní možnosti zápisu čtenářů do knihovny a prodloužení stávajícího členství. Kromě tištěné podoby bude novela Knihovního řádu dostupná i v elektronické podobě na www.mlp.cz/radmkp.htm.,
- zpracovat a vydat průvodce knihovnou pro nově zapsané čtenáře,
- pokračovat v budování e-knihovny a rozšiřovat nabídku knih v elektronické podobě.